

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē
Istoria**

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Caput Primum. De successoribus Theodosii Magni: quomodo occisus est Rufinus Praefectus Praetorio. Item de majorum civitatum Episcopis: & de dissidio haereticorum: Et de Sisinio Novatianorum Episcopo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

ἐντάχει τὸν ύπὸ οὐρίου ἐπὶ τὸ κωνσαντινούπόλεως μετεκαλέσατο καὶ τῶν θρόνον ἔχειν, ὃς καὶ ἐπὶ θέαν ἵπποδρομίας αὐτὸν προσελθεῖν. Ἑξαπίνης δὲ τὸ στέλεχον κακῶς διαλείθεις, ὅπερας παραδίπτην θέαν στήλελεσμαι τοῦ ἐχομένης νυκτὸς, τὸν βίον μετέλαβεν, ὀλυμπεῖς καὶ προσειαν τῷ μετελφῶν ὑπαίθυντον.

Itaque Honorium filium quantocuyus accivit Constantinopoli. Quem ubi presentem vidisset, melius se habere vifus est, ita ut ad Circensum Iudorum spectaculum processerit. Sed post prandium repente ingravescente morbo, filio mandavit, ut spectaculorum editiori præsideret. Nocte vero in sequenti, ex hac vita migravit Olibrio, & Probino fratribus Consulibus.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ
ΕΡΜΕΙΟΥ
ΣΩΖΟΜΕΝΟΥ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΟΜΟΣ η.

EJUSDEM
HERMIAE
SOZOMENI
ECCLESIASTICÆ
HISTORIÆ

LIBER VIII.

Κεφ. α'.

CAPUT PRIMUM.

Περὶ τῆς διαδόχου της μητρὸς Θεοδοσίου καὶ αἱ ἀγριότεροι φῆμοι. Οὐ γάρ τοι τὴν ἀρχιερίαν τῶν μητράλων πόλεων, καὶ τὰς θεραπεῖας αἰρετικῶν, καὶ φερὲς σπειρίας τῆς ματιαγάνης ἐποκόπτειν θύμησος.

De successoribus Theodosii Magni: quomodo occisus est Rufinus Praefectus Praetorio. Item de majorum civitatum Episcopis: & de dissidio hereticorum: Et de Sisinio Novatianorum Episcopo.

Ω Δε μὲν εἰς τὰ μάλιστα τὴν ἐκκλησίαν Αωγῆσας, ἐτελεύτης Θεοδόσιος, ἀμφὶ τὰ εἴπηται ἐπὶ γεγονότος ἐπὶ τέτων δὲ, δεκακαὶ εἶναι σοὶ πατέρων τῶν μητράλων ὄντων, τῶν τετρακοσίων τῶν ψευδών, διαδόχης κατέλιπε τῆς δούχης, δρακόδιον μήποτον πεσθεργον τῶν ψευδῶν, τῶν τετρακοσίων ἐθνῶν· ὄντων δὲ, τῶν τετρακοσίων ἐθνῶν· ὄντων δὲ, τῶν τετρακοσίων ἐθνῶν· ὄντων δὲ, τῶν τετρακοσίων τῶν θρησκείαν ἐχνέστων· ἥγειτο δὲ τότε τῆς ρωμαϊκῶν ἐκκλησίας μὲν δάμασον, σειρίον· τῆς δὲ ἐν κωνσαντινούπολει, νεκτάριον· Θεόφιλον δὲ, Βασιλεὺς τῆς αἰγαίου· Καὶ φλαβιανὸς τῆς αἰγαίου· Καὶ λαζανῆς τῆς ιερεθλύμου· ἐν τέτω δὲ εἴναι βάρεσσι, δρμενίας καὶ τῆς τερρῆς ἡ ἀρχομένης μέρη πνὰ καλέδεσμον δέγετε δὲ αἱ λάθρα τέτρας ἐπηγάγεται ταρσαχῆ τῆς βασιλείας ῥρφίον, δὲ τῆς αἰασολῆς ὑπαρχοῦ, ὑποπήρῳ ὡν-

Hunc in modum Theodosius, cum Ecclesiam magnopere amplificasset, ex vivis excessit, annos natus plus minus sexaginta: ex quibus imperavit sedecim. Successorem vero Imperii reliquit, in Orientis quidem partibus, Arcadium filium natu majorem: in Occidente autem Honorium. Qui quidem ambo eandem cum parte fidei doctrinam fecuti sunt. Praerat tunc temporis Ecclesia quidem Romana post Damasum Siricius: Constantiopolitanus vero Nectarius. Alexandria autem Ecclesiam Theophilus gubernabat: Antiochia Flavianus, Joannes vero Hierosolymis Episcopatum gerebant. Per idem tempus Hunni Barbari Armeniam & alias regiones Orientalis Imperii devastarunt. Dicibatur autem Rufinus Praefectus Praetorio per Orientem, eos clanculum evocasse ad perturbandum Imperii statum:

quippe qui affectate tyrannidis suspe-
ctus esset. Verum hic quidem eam ob
causam non ita multo post trucidatus
est. Nam cum exercitus ex bello ad
versus Eugenium reversus esset, & Im
perator, ut moris est, extra urbem Con
stantinopolitanam obviam ei occursi
set, milites nihil cunctati, Rufinum in
terfecerunt. Porro ex hac occasione,
religio Christiana adhuc majus incre
mentum accepit. Sic enim Imperato
res persuasum habebant, pietati ad
scriendum esse, quod & pater ipsorum
victoriam de tyrannis reportasset, &
quod Rufinus, qui ipsorum Imperio in
fidiabatur, tam facile extinctus fuisset.
Atque idcirco ea quae à superioribus
Principibus pro Ecclesiarum utilitate
decreta fuerant, propensiore animo
confirmarunt, & propria ipsi dona ac
beneficia adjecterunt. Subditi vero
ad Principum exemplum sese forman
tes, Pagani quidem ad Christianam
religionem facile transibant: hæreti
ci vero, ad Ecclesiam Catholicam sese
adjungebant. Ariani autem & Eu
nomiani, quoniam inter se ipsos dissi
debat ob causas quas supra com
memoravi, indies magis magisque immi
nuebantur. Ex mutua enim inter ipsos
discordia, multi eos non recte de
Deo sentire judicabant, & ad illos, qui
ejusdem cum Imperatoribus fidei secta
tores erant, transgrediebantur. Ma
cedonianis autem qui erant Constanti
nopolii, id plurimum nocuit, quod eo
tempore nullum habebant Episcopum.
Nam ex quo Eudoxius cum suis, re
gnante Constantio, Ecclesias illis ad
emerat, sequentium deinceps Imper
atorum temporibus, sub solis Presby
teris permanerunt. At Novatiani,
licet quidam ipsorum turbati essent
ob questionem de Paſcha, quam Sab
batius paulo ante excitaverat, majori
tamen ex parte in Ecclesia sua quieve
runt. Nam neque iisdem penis ac
legibus, quibus reliqua hæretes ob
noxii erant, utpote qui Trinitatem con
substantiali assertarent. Et tunc
temporis ob præstantiam Episcoporum
suorum, firmiore inter se concordia
diviniti erant. Nam post Agelii præ
sulatum, Marcianum Antifitem na
tri fuerant, virum egregium. Quo
per id tempus recens mortuo, Epilco
patum ejus suscepit Sisinus, vir ap
prime eruditus, & philosophorum

καὶ ἄλλως, ὡς τυραννεῖον βύλεσαι ἀλλό
μὲν ἐπὶ τοιαύτη αὐτίσι οὐχ εἰς μάχην
ἀνηρέθη ἄμα γὰρ ἐπὶ τῆς καὶ ἐν φρίζῃ
χρήστης ἐπανῆθεν ἡ σεργιά, καὶ ὁ Βασιλεὺς,
ὡς ἔθιτο, περὶ τῆς κανταύλου πόλεως
τὸν τρόπον ἀπέλειναι ἐγένετο καὶ πρ
ταῦτα περίφασις ἦτι μᾶλλον ἐπιδίδομε
τὴν Ἰροσκείαν οἱ τε γὰρ καρδιῶντες, ἵ
στεβαίς πήγαντο τῷ οἰκείῳ πατρὶ τὰς κατα
τῶν τυραννών κατέρθεσαν νίκας, καὶ ρα
φίνον ἐπίβελον ὅντα τῆς αὐτῶν δέρχεται, ὃν
εἰς ποδὸν ἔτις ἀκονί γεγρυπόται
τὸ τέτο τὰ δεδογμάτια τοῖς πειν Βασιλεῖον
ὑπέρ τῶν ἐπικλητιῶν, περθυμότεροι Κ
αιαί ἐφυλάττοντο, καὶ δωρεὰς ιδίας περι
θεσαν· οἱ τε ὑπήκοοι περὶ τέτος βλί^{πούλες}, ἐλλήνες μὲν, παρθίων εἰς κειμ
αντιμόνια μετέβαλον αἰρέμενοι δὲ τὴν καβ
λὴν ἐπικλητία περοσχώρεν· οἱ δὲ δι
τῆς δρέπεις καὶ ἐνομιμούς αἰρέσεως, καὶ π
ερὶ σφαῖς ἀνεύθυντο ἐδιχούνται διὰ τὰς
πρόστειν εἰρημένας αἵτιας, ἐκάστοτε ἐμ
βίται· πολλοὶ γαρ δὲ τῆς πρὸς αἱ
τλας ἐναντιοῦτο, οὐκ ὄρθως αὐτές τοι
Θεοῖ δοξάζειν ἐνόμιζον, καὶ πρὸς οὐδὲν
δοξάζειν καρδιάς μετέβαλθεν εὖ δὲ ἐπικ
λητίαν πόλειτά μακεδονίας φροντίζειν
πλει καὶ ἐκέντοντο καρδιάς μὴ ἔχειν ἐπικοπού
αἴρεις γηράπει τῆς κανταύτης Βασιλείας πρέ
πει διδοξίας καὶ τῶν αἴρεις αὐτὸν τὰς ἐπικλητίας
αἴφηρέθησαν, ταῦτα μόνοις περιστύπεροις μέ
χει τέχοντίς Βασιλείας διεσφύσοις καν
ταύταις δέ, εἰ καὶ πινας τέτοντο ἐπαρστεῖ
τοις διαδικαζότησι, τὸν Καβδανθόπει
τεστεν, αἴλλα διν οἱ πλείστοι ἐπὶ τῆς αὐτῆς
ἐπικλητίας πρέμενται· οὐτε γαρ τοῖς αὐτοῖς
ἐπικλημάτοις ἕνομοις, ὅμοιως ταῖς ἀλλας αὐτοῖς
σεων ἔνοχοι γένονται, ὡς ὅμοργοις τεταδαδέξ
ζούσιες. Στότε βεβαιότερον τὴν δρεπή τῶν ἡγε
μόνων σωμάτιον πρὸς ὅμοιοντα μηδέ
την αἰγαλία προσαστίαν, τῆς μαρκαντού
δρός αἰγαλεῖ τελυχήσασι καὶ τέτοιος δέ εἴσαγ
χει τοῦ πατρὸντα γενόντα τελούστη
τοῦ, διεδέξατο τὸν αὐτὸν ἐπικοπὴν ποιῶ
αὐτῆς εἰλόγιμος ὅτι ματισαὶ καὶ φιλοσόφω
δογματι

δογμάτων καὶ τῶν ιερῶν λόγων ἐπισήμων; Α dogmatum, ac sacratum Scripturarum scientia instructus. Ad disputandum quoque promptus ac paratus: adeo ut ipse quoque Eunomius, qui eo nomine celebris habebatur, & hanc artem praecepit excolebat, cum eo congregari saperumero reculavit. Ac vitâ quidem castus atque integer fuit, ita ut omni calumnia superior esset. Viatu tamen delicato ac superfluo; adeo ut ii quibus ignotus erat, persuadere sibi non possent, illum in tantis deliciis nihilominus temperantem esse. Motibus porro jucundus erat, ac suavis in congressibus: atque idcirco tum Episcopis Ecclesiae Catholicæ, tum Magistris & eruditis cuique erat acceptus. Quippe jocari cum venustate, & jocos patienter excipere, utrumque vero citra offensam facere: præterea interrogatis facete ac celeriter respondere, eximie callebat. Proinde interrogatus aliquando, quamobrem cum Episcopus esset, bis per diem lavaret: quia ter, inquit, non accedo. Rursus quoniam candida veste perpetuo utebatur, derisus est à quodam Ecclesiæ Catholicæ viro. Ad quem ille: ubinam vero scriptum est, inquit, nigra veste indui oportere. Qui cum habuissest, subjecit Sisinus: Tu quidem nunquam id ostendere potueris. Mihi vero sapientissimus Salomo præcipit his verbis: Sint vestimenta tua semper alba: & Christus ipse, qui in Evangelii semper albatus cernitur, & ejusmodi veste indutus Moten atque Heliam Apostolis suis exhibuit. Itud quoque meo quidem judicio lepide dictum est à Sisinio. Morabatur Constantino-poli Leontius Episcopus Ancyre in Galatia, qui Novatianis illic degentibus Ecclesiæ ademerat. Accessit ad eum Sisinus, ut eas recuperaret. Sed cum Leontius eas non redderet, immo Novatianos probris incesseret, tanquam indignos, qui in Ecclesiam venirent, paenitentiam & Divini numinis clementiam eos tollere dicens: At enim, inquit Sisinus, nemo tantam agit paenitentiam quantam ego. Per contra autem Leontio rationem ejus paenitentiae: eo quod te viderim, respondit Sisinus. Multa quoque alia ab illo scite dicta referuntur: nec paucos ejus libros extare ajunt, satis elegantes. Porto magis probabatur cum diceret: quippe qui optime recitat,

CCCCC

& voce atque oculis & venustissimo vul-
tu, ad alliciendos auditores esset aptis-
simus. Verum cujusmodi hic vir fuerit,
haec tenus dictum sit, ut illius ingenium
& institutio ac vivendi ratio, ex his per-
spici possit.

ARCADIUS
& HONORIUS

Φωνὴ τὲ καὶ βλέμματι, καὶ χαρησα-
τοσώπῳ τὸν ἀκρογαλλεῖον ἐλεύθερον ἀλλὰ
οὐθὲ μὲν ἦν ἔστι οὐδὲ, τάδε εἴρηται, οὐ
δυόδεξιν ἡς ἔλαχε φύσεως, αὐγῆς τι
καὶ βίζ.

CAPUT II.

*De institutione & de ratione vietus, deque
conversatione & sapientia magni Ioannis
Chrysostomi, & quomodo ad Constantino-
politanum thronum electus sit: Et Theo-
philus Alexandrinus illi obliterit.*

Per idem tempus mortuo Nectario, B
dum consultaretur, quis in ejus lo-
cum subrogandus esset: alii quidem alios
nominabant, nec idem omnibus place-
bat: tempus vero incalsum terebatur: Erat
Antiochiae ad Orontem Presbyter qui-
dam, nomine Joannes, nobili genere na-
tus: vita integer: dicendi persuadendi
que artifex egregius, & omnium sui tem-
poris Oratorum præstantissimus, sicut
Libanius Syrus Sophista testatus est.
Nam cum moriturus esset, percontan-
tibus amicis quis in ejus locum succe-
deret: Joannes, inquit, nisi Christiani
illum surripuerint. Multos porro qui
in Ecclesia ipsum audiebant, ad virtutis
studium impulit, & in doctrina fidei ut
idem cum ipso sentirent, effecit. Nam
cum vitam ageret plane Divinam, ad
æmulationem virtutis suæ auditorum
animos excitabat. Post hæc vero facile
eos adducebat, ut eandem secum sen-
tentiam amplectentur; quippe qui
non arte quadam aut Eloquentia vi-
sistud ageret: sed sincere, tanquam veri-
tatis studiosus, sacras scripturas expone-
ret. Etenim oratio quæ operibus exor-
natur, merito fide digna videtur. Si vero
operibus destituta sit, oratorē imposto-
rem esse arguit, ac suorum ipsius dictio-
rum reprehensem, tametsi is in do-
cendo magna sit diligentia. Porro
Joannes utraque laude ex æquo floruit.
Nam ejus quidem vivendi ratio & con-
versatio, gravis fuit ac severa: dictio
vero perspicua simul ac splendida.
Cum enim egregia esset indole, ma-
gistros habuit in arte quidem Rhetori-
ca Libanium; in Philosophia autem
Andragathium. Porro cum causas aet-
eratas, atque id genus vitae lectaturus cre-
deretur, ipse lacris scripturis incumben-
te, & juxta leges Ecclesie philosophari.

ΚΕΦ. Β.

Περὶ ἀγωγῆς ἐστιάτης, καὶ πολιτείας καὶ σοφίας, καὶ τοῦ φύ-
ταρθροῦ θμεγάλης ιωάννης ἐγνήσιμος ἡγεμόνης
ἀπὸ καθισταταρθρίου οὐδὲν οὐδὲν
σριας.

Περὶ ὃ τέτον τὸν χρόνον νεκραίετε δι-
τίσαντι, καὶ βελῆς ψτοῖς πάναδεσι κα-
εγκονῖ, ἀλλοι μὲν ἀλλαξ ἐψηφίζονται, εἰ-
ταὶ αὐτὸν πάσιν ἐδόκει καὶ ὁ χρόνος τετέλεσθαι
δέ περ ἐν αὐλοχείᾳ τῇ παρ' οὐρανῷ πεσεῖν
ρῷ, ὥονομα Ιωάννης, θυμος τῶν εὐπατερῶν
σύγαθος τὸν βίον, λέγειν τέ καὶ πίθεον δεῖπνον
εὖ καὶ αὐτὸν ταύτερον πάτερον, οὐκ
λιβάνιος ὁ σύρεος Θριστὸς ἐμαρτύρου πών
γδὲ μετέλλε τελθόλαν, πισθιανούσαν τῷ επ-
ιθείων τίς αὐτὸν εἶσαι, λέγει. Ιωάννη
πειν, εἰ μὴ χεισιανοὶ τέτοιούσιοι πίσται
ἢ τῷ αὐτῷ ακρόντῳ εἰπεῖν εἰκασίας, εἰς δὲ
τὸν ὀφέλησε, εἰ μόδερνας αὐτῷ πει τοῦτο
ἐποίησε θεῖας γδὲ πολλούσιον, τούτης
οίκειας δεξεῖς ἐνεῖθεν ζῆτον τοῖς αερο-
ταῖς καὶ ἐπὶ τέτοιο πασίν αἰς τοῦτον
διωδίμει λόγοι βιαζεῖ. ταῦτα δο-
ξάζειν αὐτῷ ἀλλ' οὐτεχειρίθειας, εἰδη πε-
νοῦτας ιεροῖς ἐπηγένετο βιελεγεῖ λόγοι
ταῦταν ἔργων κοσμούσιοι, πίστεις αὐτοῖς
εἰκότως Φαίνεται. αὐτὸς ὃ τέτων, εἴρων το-
τῷ ιδίῳν λόγων κατίγορον διοφάνει το-
λέγοιται, καὶ απειδάτῃ διδάσκων τῷ οὐρα-
νῷ φύτεροι εὐδοκιμεῖν περοῦν ἀγωνῆι μη
γδὲ βίσιον φύτερον, καὶ πολιτεία αἰκεῖται εἰπεῖν
φράσει ὃ λόγοι σαφεῖ μὲν λαμπεστοῖ
φύσεοις τε γδὲ εὗ ἔχει διδασκάτε τοῦτο
μην τοῖς εὖτε πάτεροις αἰσκοποῖσι, λέγονται
αἰδραγαθίοις ὃ, τῶν τοῖς φιλοσόφιας το-
γων περοῦδοκιμεῖς ὃ δίκαιος αὐτορέουν το-
τέτον μελίνατον βίον, εὐγάνειτας ιερας α-
σκεῖται βιελεγεῖ, καὶ τῷ περοῦν εἰπεῖν